

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02063/2020-04

Датум: 2.9.2021. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21) и члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), а у вези са Правилником о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10), Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић по Решењу о овлашћењу број 021-01-13/1/21-09 од 22.7.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о компензацијским мерама

I

Ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за изградњу ски стазе „Караман гребен“ на подручју Националног парка „Копаоник“, и то:

- успостављање нових локалитета у оквиру газдинских јединица на просторима у режиму заштите II и III степена Националног парка „Копаоник“ и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл, нпр. на брду Караман на површини од 14 ha, у наредних три до пет година, а у складу са Предлогом компензацијских мера ради ублажавања штетних последица изазваних за изградњу ски стазе „Караман гребен“ на подручју Националног парка „Копаоник“, предложених у мишљењу Завода за заштиту природе Србије (03 број 019-2332/7 од 27.4.2021. године).

II

Трошкове прикупљања, обраде и утврђивања података за утврђивање компензацијских мера, као и трошкове компензацијских мера, из тачке 1. овог решења, сноси носилац активности Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд.

Координацију послова спровођења компензацијских мера из тачке 1. овог решења врши ЈП Национални парк „Копаоник“, Копаоник.

Образложење

Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд, је дописом број 07 бр. 1996 од 21. октобра 2020. године доставило Захтев за спровођења компензацијских мера за изградњу

ски стазе „Караман гребен“ у складу са Решењем о условима заштите природе 03 број 020-2332/3 од 14. августа 2019. године за изградњу ски стазе „Караман гребен“ на подручју Националног парка „Копаоник“.

У складу са чланом 12. став 1. Закона о заштити природе, а на основу Захтева Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије је у свом Мишљењу (03 број 019-2332/7 од 27.4.2021. године) утврдио компензацијске мера ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за изградњу ски стазе „Караман гребен“ на подручју Националног парка „Копаоник“.

Изградња ски стазе на локацији „Караман гребен“ на подручју Националног парка „Копаоник“ обухватала је изградњу нове ски стазе. Стаза се састоји из два крака, Караман гребен део 1 дужине 682,99 m и Караман гребен део 2 дужине 361,90 m, укупне ширине 40 m и прелази преко к.п. 2/19, 2/32, 90/1 и 91, К.О. Копаоник, општина Рашка.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се ски стаза налази у оквиру граница заштићеног природног добра, Националног парка Копаоник у режиму трећег (III) степена заштите.

Ски стаза већом површином свог коридора пролази кроз обрасле површине, а преостали мањи део пролази кроз необрасле површине (постојеће шумске прогале). Коридор нове стазе пролази кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске екосистеме шумске и жбунасте вегетације субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*, затим кроз заједницу боровнице и клеке *Vaccinio-Juniperetum* и заједницу боровнице *Vaccinetum myrtilli*). Присутан еколошко-вегетацијски профил на делу коридора ски стазе „Караман гребен“, указује да се ради о значајној вегетацији која има заштитну улогу јер спречава појаву ерозије и чува микроклиматске карактеристике датог подручја.

С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи ски стазе „Караман гребен“, изведени у заштићеном подручју на заштићеној површини од 4,0 ha НП „Копаоник“, било је неопходно израчунати губитак природне вредности и прерачунавање тог губитка, тј. утврдити компензацијске мере.. За израчунавање је коришћена одговарајућа законска основа и литература која обрађује еколошке штете.

Компензацијске мере су одређене на основу члана 6. и Прилога 2. Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10).

За утврђивање обима компензацијских мера заштићеном природном добру - Национални парк „Копаоник“, у складу са Прилогом 2. тачка 4., вредновани су следећи показатељи:

1) Мерење густине и биомасе, покровност вегетацијом - Укупна дрвна запремина, заштићене шуме износи 1201,00 m³;

2) Процент покровности основне врсте вегетације - Размер смеше, тј. учешће смрче у шуми је 90% или смеша 0.8;

3) Жива биомаса преовладавајуће вегетације изнад површине земљишта – Активност је вршена на простору који је обрастао високопланинским екосистемима шумске и жбунасте вегетације - субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*, затим кроз заједницу боровнице и клеке *Vaccinio-Juniperetum* и заједницу боровнице *Vaccinetum myrtilli*) која представља за заштиту приоритетна станишта на територији Србије);

4) Индекс диверзитета - (Део наведеног простора обрастао високопланинском шумом смрче (*Picea abies subsp. subalpina*) која представљају значајан део шумског фонда Националног парка. На овом простору јављају се поред шумских фрагилних екосистема и

фрагилни (осетљиви) високопланински ливадски екосистеми. Орнитофауна локалитета карактеристична је за мешовите четинарско-лишћарске високопланинске шуме - зеба, краљић, црвендаћ, велики детлић и др.);

5) индикаторе квалитета станишта (производност станишта и земљишта, одређена је као задовољавајућа);

6) присуство позитивних или негативних показатеља врста (Шума се налази на страни и врло стрмом терену, уједначеног нагиба, на н.в. од 1730 до 1865 m. Подручје је угрожено водном ерозијом-површинска ерозија. У шуми је присутна средње густа и густа приземна вегетација и и средње густ спрат жбуња);

7) дневну употребу станишта (Заштићени простор се налази у ски центру, развој туризма (изградња ски стаза) доводи до сече и до одређеног оштећења шумских екосистема, као и високопланинске вегетације);

8) концентрацију загађујућих материја (Концентрација загађујућих материја у шуми је мала, али ипак указује на велики значај ове шуме и њених општекорисних функција).

– На основу наведених и одређених индикатора као најважнијих показатеља промена у функцији станишта заштићене шуме израчунат је губитак у јединици процене. Квантитативно и квалитативно вредновање заштићене шуме, у којој је урађена пренамена земљишта, изражено је нумерички према принципима шумарске струке и науке и одређено је у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон) и то:

– Укупна површина заштићеног природног добра Национални парк „Копаоник“ износи 11.969,04 ha. Национални парк „Копаоник“ представља просторну целину изворних, јединствених природних вредности, која се одликује присуством природних реткости, атрактивним предеоим целинама и изворним шумским екосистемима. Флористички и фаунистички једна је од најбогатијих и најразноврснијих планина централног Балкана, што је на првом месту условљено веома израженим диверзитетом станишта. Преклапањем трасе ски стазе са картама газдинске јединице „Самоковска река“ утврђено је да су обухваћени делови одељења 86. Предметни простор заузимао је обрасту површину под шумом од 4,0 ha. Шумом обрасле површине обухватају одељења 86/a.

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању (вредност дрвета које ће бити посечено за изградњу ски стазе) износи 2.476.807,00 динара.

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању на крају опходње износи 3.715.210,50 динара. Наведени податак се добије као да је шума живела до краја опходње, што за смрчу износи око 50 година.

– Као компензацијска мера за ублажавање последица приликом извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стазе „Караман гребен“ на заштићено природно добро је пошумљавање 14 ha нових смрчевих и јелових шума у наредних три до пет година. Ова површина се добије када се укупна вредност техничког дрвета на крају опходње подели са вредности годишње садње по 1 ha (3.715.210,50 динара/261.902 динара= 14 ha (261.902,00 динара је вредност годишње садње 1 ha на голетима са садницама).

На основу свега наведеног и у складу са чланом 2. став 2. тачка 3) Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС“, бр. 20/10), потребно је спровести компензацијске мере ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стазе „Караман гребен“. С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи и уређењу изведени у заштићеном подручју, а у циљу очувања оптималне стабилности и сукцесивних промена на екосистемском нивоу, неопходно је приступи пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површини од 14 ha на којима су изведени радови на санацији последица сушења шума у оквиру ГЈ „Самоковска

река“ (површине обухваћене Санационим планом у режиму заштитите II и III степена), као и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл, нпр. на брду Караман). Биолошко техничким мерама омогућиће се очување и укупна стабилност еколошки значајних чистих састојина смрче и мешовитих састојина смрче и јеле на простору Националног парка Копаоник, као и очувати микроклиматске карактеристике простора планине Копаоник.

Поука о правном средству:

Ово Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана њеног достављања.

Достављено:

- ЈП НП Копаоник, 36354 Копаоник,
 - ЈП Скијалишта Србије,
- Милутина Миланковића 9, 11 070 Београд
- Архива

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

